

Vlaams
Parlement

vergadering **C75 – BRU5**
zittingsjaar 2010-2011

Handelingen

Commissievergadering

Commissie voor Brussel en de Vlaamse Rand

van 8 december 2010

INHOUD

Vraag om uitleg van de heer Willy Segers tot de heer Pascal Smet, Vlaams minister van Onderwijs, Jeugd, Gelijke Kansen en Brussel, over het cultureel potentieel van Brussel - 625 (2010-2011)	3
Vraag om uitleg van de heer Paul Delva tot de heer Pascal Smet, Vlaams minister van Onderwijs, Jeugd, Gelijke Kansen en Brussel, over een stedelijk jeugdbeleid in Brussel en de Urban Youth and Europe Day - 630 (2010-2011)	8
■	

Vraag om uitleg van de heer Willy Segers tot de heer Pascal Smet, Vlaams minister van Onderwijs, Jeugd, Gelijke Kansen en Brussel, over het cultureel potentieel van Brussel - 625 (2010-2011)

De voorzitter: De heer Segers heeft het woord.

De heer Willy Segers: Voorzitter, minister, collega's, na de bespreking van de beleidsbrief leek dit me toch een thema waarover we in de commissie van gedachten kunnen wisselen. Uit een studie van het internationaal adviesbureau, waarin 47 cultuursteden onderling werden vergeleken, blijkt dat Brussel haar cultureel potentieel niet zou verzilveren. Het bureau plaatst Brussel nochtans in de categorie van historische wereldsteden, naast toppers als Londen, Rome en Parijs. De culturele sector in Brussel biedt werk aan 16.000 mensen in onze hoofdstad en per inwoner besteden de verschillende overheden jaarlijks 351 euro aan cultuur in de hoofdstad. Van een tekort aan financiële middelen is dus zeker geen sprake. Economisch profiteert Brussel echter blijkbaar niet van al dit bestaand potentieel.

De mogelijke hoofdreden voor dit gebrek aan efficiëntie vormt het kafkaïaanse culturele beleid in Brussel. In Brussel zijn er 42 mensen die zich met het beleid bezighouden. Dat kan toch wel tot problemen leiden. Minister, uiteraard is dit nefast voor de citymarketing voor Brussel, waar u in uw beleidsnota en -brief toch de nodige aandacht aan besteedt. De commissie moet daar echt bekommerd om zijn als we dat ten gronde willen uitwerken. Brussel blijft voor veel mensen onbekend en dus onbemind. Ook het Vlaams patrimonium in Brussel blijft op die manier internationaal en in de rest van Vlaanderen onderbelicht. Ons eigen cultureel patrimonium lijkt ons nochtans een ideaal middel om het imago van Brussel in Vlaanderen en bij Vlamingen te verbeteren. Ik verwijs daarbij naar de operationele doelstelling 4.3 in de laatste beleidsbrief.

In die laatste beleidsbrief pleit u alvast voor een efficiëntere cultuurcommunicatie voor het Brusselse culturele aanbod. Hiervoor zou de Werkgroep Cultuurcommunicatie moeten instaan. Deze werkgroep werd opgestart in januari 2010 en moet ervoor zorgen dat er één gemeenschappelijke of gezamenlijke strategie wordt ontwikkeld, op beleidsniveau, in het culturele werkveld en in de communicatiesector.

Om de bestuurlijke drukte te verminderen, hebt u een Taskforce Brussel in het leven geroepen, die in de eerste helft van 2011 een rapport zal voorleggen, dat de basis zal vormen voor een politiek kerntakendebat tussen de Vlaamse Regering en de Vlaamse Gemeenschapscommissie (VGC). Mij lijkt het logisch dat hier ook het cultuurbeleid ter sprake zal komen.

Hoe dan ook, een stevig uitgebouwd cultuurbeleid lijkt ons noodzakelijk voor onze hoofdstad. Een succesvol cultuurbeleid heeft immers ook positieve effecten op andere beleidsdomeinen. Zo blijkt dat andere steden die werk maken van hun culturele aantrekkelijkheid, de voorbije tien jaar een gevoelige daling van bijvoorbeeld de werkloosheid noteerden. Dat lijkt ons toch niet onbelangrijk als men de huidige armoede- en werkloosheidsproblematiek in Brussel in acht neemt.

Ten slotte trekken creatieve industrieën ook hoogopgeleiden aan, wat het sociale weefsel in de stad alleen maar kan versterken. Deze bevolkingsgroep is nodig om tot een betere sociale mix te komen, wat in het Brussel van vandaag niet echt de realiteit is en waar binnen uw beleidsbrieven aan wordt gewerkt.

Minister, erkent u het culturele potentieel van Brussel? Ik kan het antwoord natuurlijk al raden. Vindt u dat dit potentieel effectief niet volledig verzilverd wordt? In welke concrete beleidsmaatregelen voorziet u om deze situatie te verbeteren? Vindt u de huidige financiële middelen voor de culturele sector voldoende? Beschouwt u de Werkgroep Communicatie als een essentiële factor in een efficiënter cultuurbeleid? Wie maakt allemaal deel uit van die werkgroep? Hoe vaak komt ze samen? Hoe zwaar wegen haar conclusies door in het totale cultuurbeleid in Brussel? Bevat het eindrapport dat de Taskforce Brussel in de eerste helft van 2011 zal voorleggen, ook aanbevelingen voor het cultuurbeleid? Indien ja, hoe zwaar

wegen deze aanbevelingen door ten aanzien van de conclusies van de Werkgroep Cultuurcommunicatie? Sluit u zich aan bij de conclusie van Ineum Consult dat Brussel ten onder gaat aan kafkaïaanse toestanden? Indien niet, welke concrete elementen wijzen erop dat dit niet zo is?

De voorzitter: De heer Gatz heeft het woord.

De heer Sven Gatz: Voorzitter, ik sluit me volledig aan bij de vraag van de heer Segers. Ik wil wel nog een laagje dieper graven. Mijnheer Segers, wat de studie waarnaar u verwijst, blootlegt, verwondert ons helaas niet echt. Anderhalf à twee jaar geleden hebben we zelf met de studiedienst van Open Vld een bescheidener studie – ‘Het verdriet van Brussel’ – uitgevoerd om het cultureel profiel van Brussel te vergelijken met dat van Washington, Amsterdam en Berlijn. Minister, indien u dat wenst, wil ik u dat graag ter beschikking stellen. *(Opmerkingen van minister Pascal Smet)*

De opmerkelijke economische conclusie daarin was dat we in Brussel 1,5 miljard euro – een enorm bedrag, waarvan ik zelf geschrokken ben – derven omdat we onze culturele energie niet voldoende bundelen. Mijnheer Segers, u had het over citymarketing. Daarmee staat of valt alles. Over dat bedrag kunnen we discussiëren, maar zelfs al is het maar de helft, dan is het nog de moeite. Vergeleken met Brussel zijn Berlijn en Washington natuurlijk steden van een toch iets andere schaal, maar Amsterdam is heel vergelijkbaar met Brussel qua cultureel potentieel – het aantal opvoeringen, de kunstwerken en andere dingen die in musea te zien zijn. Misschien is het aanbod in Brussel zelfs nog groter, maar men moet het natuurlijk weten te vinden. Misschien is het overdreven te stellen dat het zich onder de waterlijn bevindt, maar soms moet men nog wat te veel zelf op zoek gaan. Alleszins beschouwen toeristen en potentiële bezoekers onze stad niet als een cultuurstad. Dat veranderd krijgen, is natuurlijk een moeilijker zaak. Voor we dat veranderd krijgen, zijn we gemakkelijk tien jaar verder, maar we kunnen het minstens proberen, en nu doen we dat eigenlijk niet.

Minister, dan kom ik tot een ander aspect dat u niet onbekend is, namelijk de hele tocht door de woestijn van het Brussels Kunstenoverleg (BKO). U was aanwezig toen deze organisatie een jaar of anderhalf jaar geleden haar plan heeft voorgesteld op een persconferentie. De heer Delva heeft het daar al meermaals over gehad in de commissie Cultuur. We hebben het daarover gehad met minister Schauvliege. Mijnheer Segers, het lijkt me goed dat wij, vanuit onze bevoegdheid, met de minister proberen het onderste uit de kan te halen qua communicatie. Het benieuwt me dus welke bijkomende dingen er op dat vlak kunnen gebeuren. Ik geloof echter dat het cultureel potentieel van dit stadsgewest slechts ten volle zal kunnen worden gerealiseerd als minstens een aantal aanbevelingen van dat BKO in de praktijk worden omgezet. Minister, dan kom ik toch ook tot het contact dat er tussen u en minister Schauvliege kan zijn, in de wetenschap dat minister Schauvliege nog niet zo lang geleden in de commissie aan mij en de heer Delva heeft meegedeeld dat de oefening van het BKO nog niet volledig is afgerond. Die mensen hebben nog wat tijd gevraagd, tot het begin van de lente of desnoods het begin van de zomer. Dan zou de Vlaamse Gemeenschap, dus Cultuur en Brussel, zich mee moeten kunnen inschakelen in die citymarketing. Dat is mijn visie. Ik toets die graag aan het antwoord. Ik ben het volledig eens met de vraag van de heer Segers, maar we moeten dit wat verruimen, want ik vrees dat we het alleen niet zullen kunnen doen.

De voorzitter: De heer Delva heeft het woord.

De heer Paul Delva: Voorzitter, er moet in deze zaak een onderscheid worden gemaakt tussen cultureel potentieel, cultuurbeleid en cultuurcommunicatie. Ik ben blij nogmaals te lezen dat het cultureel potentieel van Brussel enorm is. Niemand twijfelt daaraan, maar het is goed dat nogmaals te benadrukken.

Wat het cultuurbeleid betreft, gebeurt er heel veel in Brussel, maar zoals de heer Gatz zegt, zijn de krachten waarschijnlijk niet genoeg gebundeld. Dat spreekt vanzelf. Ik blijf even

stilstaan bij dat cultuurbeleid. Mijnheer Segers, u hebt tot tweemaal toe de term ‘kafkaïaans’ gebruikt. U wijst erop dat er 42 politiek verantwoordelijken zijn. Het is natuurlijk maar hoe je het bekijkt. Begrijp me niet verkeerd: allerlei dingen in Brussel moeten worden verbeterd. Ook het cultuurbeleid kan absoluut beter. Als u het hebt over 42 politiek verantwoordelijken, veronderstel ik dat het gaat over twee mechanismen die wij in werking hebben gesteld. Ik veronderstel dat het dan gaat over de Vlaamse en de Franstalige minister van Cultuur en over de verantwoordelijken van de Vlaamse Gemeenschapscommissie (VGC) en de Commission communautaire française (COCOF). Dat zit ingebakken in de staatsstructuur die wij enkele decennia geleden hebben verdedigd en in werking gesteld, en waar ik persoonlijk nog altijd achter sta. Dat gaat dus over vier mensen. Ik veronderstel dat de 38 anderen de 19 burgemeesters en de 19 cultuurschepenen zijn. Dat lijkt natuurlijk een immense hoeveelheid. Het is natuurlijk ook zo dat ook elke Vlaamse gemeente een cultuurschepen heeft. De hamvraag is of die gemeenten moeten worden gefuseerd tot één grote gemeente. Is dat de richting die we uit moeten gaan? Dat zijn we natuurlijk aanbeland bij de kwestie van de overheveling van bevoegdheden van de gemeenten naar het gewest of de eventuele fusie van gemeenten. Dat onderwerp is erg interessant, maar het is natuurlijk niet alleen belangrijk voor de cultuursector.

Op het vlak van cultuurcommunicatie kan er inderdaad nog veel worden verbeterd. Ik geef een heel eenvoudig voorbeeld. Momenteel is er een fantastische, fascinerende tentoonstelling over het boek in de Koninklijke Bibliotheek. Ik kan die aan iedereen aanraden, maar jammer genoeg weet bijna niemand dat die tentoonstelling loopt. Dat is natuurlijk een gemiste kans. Op het vlak van cultuurcommunicatie kunnen we inderdaad echt wel ver gaan, ook in samenwerking met de Franse Gemeenschap.

Ik wou dus toch wat nuances aanbrengen in de vragen en het woordgebruik.

De voorzitter: Mevrouw Idrissi heeft het woord.

Mevrouw Yamila Idrissi: Voorzitter, minister, geachte leden, ook ik wil me daarbij aansluiten. De internationale studie bevestigt eigenlijk wat al genoegzaam bekend is. Het BKO heeft eigenlijk al herhaaldelijk gewezen op die versnippering. Er is op gewezen dat het rijke culturaanbod dat bestaat in Brussel, eigenlijk te weinig return oplevert in vergelijking met steden als Bilbao en Lyon. Daar kan men wel het bestaande cultuurkapitaal verzilveren, in Brussel niet.

Ik ben het eigenlijk niet eens met de heer Delva. We hebben die discussie al gehad in de commissie Cultuur. Ik heb het hier vorige week ook al even aangehaald, tijdens de bespreking van de beleidsbrief. Ik meen dat het wél mogelijk is om oplossingen te vinden binnen de bestaande institutionele structuur, dus zonder dat er een overheveling van bevoegdheden is. De Vlaamse en de Franstalige minister van Cultuur kunnen een cultuur-intendant aanstellen om een afstemming te krijgen van dat versnipperde beleid in Brussel. Dat dit beleid versnipperd is, hoeven we eigenlijk zelfs niet meer te bewijzen. Het volstaat dat de beide bevoegde ministers iemand aanduiden en financieren, met een heel duidelijk bevoegdheidspakket. Dan zal er een stap in de goede richting zijn gezet, zonder dat er sprake hoeft te zijn van een overheveling van bevoegdheden naar het gewest. Minister, ik heb u vorige maal ook die vraag gesteld, tijdens de bespreking van de beleidsbrief. Ik zou eigenlijk heel graag willen dat er een stap in die richting wordt gezet. Bent u bereid om dat te bespreken met de minister van Cultuur en in die richting stappen te zetten?

De voorzitter: Eén zaak is duidelijk: dit onderwerp leeft.

Minister Smet heeft het woord.

Minister Pascal Smet: Inderdaad, en terecht. Het cultureel potentieel van Brussel is inderdaad enorm, zowel nationaal als internationaal. Iedereen is het daarover eens. We mogen er trots op zijn dat de Vlaamse Gemeenschap daartoe een heel belangrijke bijdrage levert. Misschien is de Vlaamse cultuurwereld veeleer dynamisch en vernieuwend en de Franstalige

veeleer klassiek, maar de beide kunnen van elkaar leren. Soms versterken ze elkaar. De Vlaamse Gemeenschap speelt alleszins een belangrijke rol.

Brussel heeft inderdaad een andere schaal dan Parijs en Berlijn. De heer Gatz heeft gelijk: Brussel is perfect vergelijkbaar met Amsterdam, en wellicht ook met Wenen. Bij een aantal van die Europese steden is er veeleer sprake van historische redenen die verklaren waarom ze rijke cultuursteden zijn. Voor Brussel geldt dat deels ook, maar Brussel is ook een hedendaagse cultuurstad of culturenstad, waarbij 'hedendaags' staat voor 'avant-garde', 'multicultureel' en 'stedelijk'. U zult wellicht ook wel weten dat heel wat kunstenaars uit Berlijn en Parijs zich momenteel om een of andere reden in Brussel vestigen. De stad oefent dus toch wel wat aantrekkingskracht uit op kunstenaars.

Dat Brussel die troef niet uitspeelt, noch qua communicatie, noch qua promotie, noch qua beleid, noch qua economische dynamiek en return, is een oud zeer. Dat maakt het eigenlijk nog erger. Al ten tijde van Brussel 2000, ondertussen toch ook alweer bijna elf jaar geleden, werden er plannen gemaakt om tot een meer coherente aanpak van de cultuurcommunicatie te komen. Men wou toen een Brussels Centrum voor Cultuurcommunicatie oprichten, met betrokkenheid van de Vlaamse en de Franse Gemeenschap. Dat is gestruikeld over allerlei politieke en praktische bezwaren. Sinds 2002 heeft de cultuursector zich inderdaad verenigd in het BKO en in de Franstalige tegenhanger, het Réseau des Arts à Bruxelles (RAB). Ere wie ere toekomt: de heer Robert Delathouwer is als VGC-collegelid begonnen met het actief financieel ondersteunen daarvan, terwijl de Franse Gemeenschap dat niet deed. Ik heb dat overgenomen toen ik collegelid ben geworden.

De diverse overheden – de Vlaamse Gemeenschap, de Franse Gemeenschap, de VGC, de COCOF, de stad Brussel, het Brussels Hoofdstedelijke Gewest – hebben inderdaad wel stappen gezet, maar het zijn allemaal puzzelstukjes, die geen coherent en slagkrachtig geheel vormen.

Ik heb dat fameuze schema dat het BKO heeft opgemaakt met betrekking tot de cultuurpolitiek in Brussel bij me. Mijnheer Delva, er moet enige vereenvoudiging komen. In dit schema zijn alle politici, alle bestuursniveaus en alle organen te vinden die er ook maar iets mee te maken hebben. Ik weet niet of de leden deze tabel over het politiek-culturele landschap van Brussel kennen. Het is een heel mooie tabel, waarin ook alle linken zijn aangegeven. Af en toe staat er een foutje in. Ik sta terecht vermeld als minister van Brussel, maar ik word ook plots vermeld als adviseur van het college van de VGC voor Cultuur. Ik wist niet dat ik die functie bekleedde. Alleszins zien we dat met zoiets geen slagkracht wordt bereikt.

We hebben dus een probleem, zelfs binnen de gemeenten. Diverse gemeenten hebben twee cultuurschepenen: één voor de Nederlandstaligen en één voor de Franstaligen. Daar begint het al. Dan bereikt men het getal dat de heer Segers terecht heeft genoemd. Er zijn de Franstalige en Nederlandstalige cultuurschepenen, de VGC, de COCOF, de Vlaamse Gemeenschap, de Franse Gemeenschap. Ook de federale overheid heeft er iets mee te maken. Laten we ook de twee personen in het Brussels Hoofdstedelijke Gewest niet vergeten die zich ook met Cultuur bezighouden. Dat is dus niet slagkrachtig.

In Vlaanderen hebben we de CultuurDatabank, die via CultuurNet Vlaanderen heel Vlaanderen, maar ook Brussel volledig bestrijkt. De Franse Gemeenschap heeft met Arsène 50 een lastminuteticketingservice. Ook Brussel Internationaal - Toerisme & Congres (BITC) probeert wat publicaties en cultuuragenda's te geven. Eerlijkheidshalve moeten we ook zeggen dat de beste cultuuragenda in Brussel momenteel de drietalige wekelijkse agenda van Brussel Deze Week is. Ik denk dat iedereen in de internationale gemeenschap dat ook wel erkent. Die agenda wordt nu ook in metrostations verdeeld, maar is nog niet het standaardinstrument.

Er is inderdaad het gezamenlijke Cultuurplan Brussel. Ik was heel blij dat, ook al hebben we er een jaar over gesproken, minister Schauvliege dat ook heel duidelijk heeft onderschreven. Het is een duidelijk signaal dat niet alleen ik dat doe, maar dat zij dat ook doet, als minister bevoegd voor Cultuur, en dat we ter zake op dezelfde golflengte zitten. Zoals de heer Gatz heeft opgemerkt, moeten we nog wat wachten voor er verdere stappen kunnen worden gezet wat dat betreft. Op 17 januari zal er een publieke stand van zaken worden gegeven. Dan zullen we een beter zicht hebben op hoe we daarop kunnen inspelen.

De Vlaamse Gemeenschap zal een heel belangrijk instrument krijgen, namelijk Muntpunt. Daarin is die cultuurcommunicatie heel uitdrukkelijk opgenomen, net als de meertaligheid, maar ook de samenwerking met andere overheden. We moeten dat absoluut doen. Ik denk ook aan Agenda. Dat is goed geïnitieerd door ons, maar moet tot meer kunnen uitgroeien. Dat moeten we zeker mee in overweging nemen in heel het debat over de hervorming van de Brusselse media. In de taskforce Brussel wordt inderdaad ook over cultuur gesproken, maar daarbij ligt het accent veeleer op de intern Vlaamse verhouding met de VGC.

Ik ben het dus absoluut eens met de sprekers dat het cultureel potentieel niet wordt gebruikt. Er is te weinig coördinatie. Het beleid is onvoldoende, want het is te versnipperd. Iedereen doet wat. Cultuur bevindt zich inderdaad onder de waterlijn. Men moet ernaar zoeken. Er zou een soort gemeenschappelijk aanspreekpunt moeten zijn, met respect voor ieders eigenheid, waarvan mensen weten dat ze er een beroep op kunnen doen als ze iets willen weten. Het is ook aberrant dat men niet op één plaats bijvoorbeeld tickets voor zowel Franstalige als Nederlandstalige en Engelstalige producties kan kopen.

Dat soort zaken zou het gewest wel kunnen doen, want de inslag is economisch. Dat zou op dat niveau wel georganiseerd kunnen worden. Ondanks het feit dat er heel veel beleidsmakers bij betrokken zijn, zou een coördinatie zoals voor het onderwijs vanuit het gewest aangewezen zijn. Ik ben ervan overtuigd dat ikzelf en minister Schauvliege daaraan zullen meewerken en dat dat de richting is die we op korte termijn moeten uitgaan. Op langere termijn hopen we dan dat het imago als culturenstad op het heden en het toekomstige, en maar voor een deel op het historische, zal liggen. Daarin zit juist het potentieel. De heer Gatz en anderen weten net zo goed als ik dat daarin de unieke selling proposition ligt. Daar moeten we de nadruk op leggen. Wat mij betreft, is Muntpunt daarin heel belangrijk. Ook de hervorming van de hele Brusselse media speelt daarin een rol, al zal die uiteraard autonoom moeten blijven. Ook dat moet echter worden opgenomen ten aanzien van, bijvoorbeeld, de internationale gemeenschap.

De voorzitter: De heer Segers heeft het woord.

De heer Willy Segers: Minister, ik dank u voor uw antwoord. Ik dank ook de collega's voor hun inbreng. Het gaat allemaal in dezelfde lijn. Over de essentie van de zaak is er geen verschil van mening. Hoe het wordt opgelost, dat is natuurlijk een andere zaak.

Minister, ik heb deze vraag bewust willen stellen kort na de goedkeuring van de beleidsbrief. De instrumenten die u aanreikt, zoals de citymarketing en Muntpunt kunnen maar succesvol zijn als het beleid daarover degelijk wordt uitgestippeld. Ik zeg er onmiddellijk bij dat ik het getal 42 of het begrip kafaiaans niet heb gebruikt om het een of het ander af te schaffen. Het vergemakkelijkt de zaken natuurlijk niet. Ik wilde enkel aangeven dat het moeilijker wordt om met meer mensen hetzelfde beleid uit te stippelen als er geen overkoepelende coördinatie is. Of er dan een intendant moet worden aangesteld of er institutioneel moet worden ingegrepen, dat is nu niet aan de orde. Waarschijnlijk zal die discussie niet in deze commissie worden gevoerd. Maar dat er iets moet gebeuren, is duidelijk. Anders blijven we zitten met mooie plannen en strategieën, zonder dat we er echter de hand in hebben.

Minister, het verheugt me te kunnen zeggen dat zeker op het Vlaamse niveau de violen gestemd zijn om er gezamenlijk iets aan te doen, samen met de minister van Cultuur. Het zal natuurlijk ook op het Brusselse niveau bekeken moeten worden. Ik denk dan niet enkel aan de

VGC. Ook de Franstalige cultuur in Brussel maakt natuurlijk dat het potentieel voor Brussel in zijn geheel bekeken moet worden. Er is dus zeker en vast overleg nodig. We verwachten inderdaad dat Muntpunt een belangrijke rol speelt. Die instelling kan die rol echter pas spelen nadat het beleid de violen gestemd heeft. Dat lijkt me logisch.

Voor het overige bevestigt u wat gezegd is over de verschillende verantwoordelijken. Ik dacht eerst dat u een metrokaartje toonde van Brussel, maar het was een schets van al die verantwoordelijkheden en hoe die door elkaar lopen. Ik denk dat daar de knoop ligt.

De voorzitter: Mevrouw Idrissi heeft het woord.

Mevrouw Yamila Idrissi: Minister, ik dank u voor uw antwoord. Het ‘galaxyplan’ dat u net hebt getoond, spreek eigenlijk boekdelen. Ik kan me daarover opwinden. Eigenlijk is er een sense of urgency nodig voor Brussel, dat we zien dat er zoveel potentieel verkwanseld wordt. U zegt terecht dat de groeikansen van Brussel juist zitten in heel die creatieve culturele pool. We slagen er niet in om vanuit het beleid een krachtig antwoord te geven, om de koppen bij elkaar te steken en een gezamenlijk antwoord te vinden voor iets dat heel erg de toekomst van deze stad zal bepalen. Er is een keuze voor de beleidsmakers. Gaan we voor deze stad onze krachten bundelen of blijft de versnippering bestaan en behouden we het ‘galaxyplan’? Cultuur en communicatie, dat is slechts het geven van informatie aan een potentieel geïnteresseerd publiek. Het gaat echter om mensen die investeren in cultuur, die zich willen vestigen in Brussel juist om die creatieve pool mee uit te tekenen. Nu vindt een kat haar jongen niet meer terug. Dat is voor mij de conclusie.

De voorzitter: Het incident is gesloten.

■

Vraag om uitleg van de heer Paul Delva tot de heer Pascal Smet, Vlaams minister van Onderwijs, Jeugd, Gelijke Kansen en Brussel, over een stedelijk jeugdbeleid in Brussel en de Urban Youth and Europe Day - 630 (2010-2011)

De voorzitter: De heer Delva heeft het woord.

De heer Paul Delva: Minister, recent hebt u samen met de Franstalige minister Huytebroeck op de Urban Youth and Europe Day verklaard dat u één stedelijk jeugdbeleid in en voor Brussel en Europa wilt uitwerken. Samen met uw collega Huytebroeck, in de Franse Gemeenschap bevoegd voor de jeugd, wilt u een aanzet geven om, over de communautaire grenzen heen, een eengemaakt stedelijk jeugdbeleid te ontwikkelen voor de hoofdstad. In het verleden hebt u al soortgelijke pistes gelanceerd, zoals op het JET-congres (Jong en Energiek Toekomstcongres) in Antwerpen begin dit jaar.

Voor alle duidelijkheid, ik vind het op zich prima dat er gezorgd wordt voor een afstemming en coördinatie met de Franse Gemeenschap over het jeugdbeleid in Brussel. Ons institutioneel systeem is zo gemaakt dat de gemeenschappen in Brussel belangrijke bevoegdheden hebben gekregen. Het is dan ook maar logisch dat in een stedelijke context de uitoefening van die bevoegdheden op elkaar wordt afgestemd. U vermeldt dat trouwens ook in uw beleidsbrief, waarin u het hebt over een actieve afstemming van de bevoegdheden tussen de Franse en de Vlaamse Gemeenschap op het vlak van het beleid. Dat zou trouwens veel meer dan vandaag moeten gebeuren op tal van domeinen, zoals voor de gezondheidszorg, het sportbeleid, het cultuurbeleid.

Een afstemming met de Franse Gemeenschap is dus zeer goed. Als ik de informatie waarover ik beschik juist interpreteer, wilt u nog een stap verder gaan en zorgen voor één stedelijk jeugdbeleid in Brussel.

Een ander element in de discussie is het feit dat de Vlaamse Gemeenschap haar beleid, en dus ook het jeugdbeleid, in Brussel ten volle zou moeten kunnen uitvoeren, samen met de VGC

en in het verlengde van wat de Vlaamse Gemeenschap in Vlaanderen doet. Dat is een consequentie van de institutionele logica waarin we vandaag zitten. Persoonlijk ben ik een groot voorstander om die gemeenschapsbevoegdheden in Brussel vanuit Vlaanderen zo krachtig en consequent mogelijk in te vullen. Minister, als mijn interpretatie juist is, dreigt er dan geen spanningsveld te ontstaan tussen uw ambitie in verband met een eengemaakt jeugdbeleid in Brussel enerzijds en de wens dat Vlaanderen in zijn hoofdstad het eigen jeugdbeleid zo krachtig en zo consequent mogelijk wenst te ontplooien anderzijds? Dat er een afstemming moet gebeuren, dat begrijp ik volkomen. Maar zie ik het juist dat u nog een stap verder wilt gaan? Hoe kunt u dat dan inpassen in uw beleid dat u in Vlaanderen uitvoert?

Stel dat u verder werk maakt van een eengemaakt jeugdbeleid in Brussel, vreest u dan niet dat het Nederlandstalig karakter van een aantal Nederlandstalige initiatieven, zoals de WMKJ's (Werking Maatschappelijk Kwetsbare Jongeren), ondergesneeuwd zou raken? Misschien is dat een irrationele vrees. Ik stel deze vraag omdat u het als minister van Onderwijs belangrijk vindt dat heel veel anderstalige kinderen in onze scholen in Brussel ook buiten de school voldoende kans moeten krijgen om het Nederlands te gebruiken. Dikwijls kan dat niet in de gezinnen omdat die anderstalig zijn. En dan is er een belangrijke rol weggelegd voor Nederlandstalige jeugdinitiatieven. Het kan nuttig zijn om het niveau van het Nederlands van de vele anderstalige kinderen in Brussel op te krikken. Die Nederlandstalige jeugdinitiatieven zijn zeer belangrijk. Ik hoop dat anderstalige kinderen hun weg daarnaartoe kunnen vinden. Maar dan moet het Nederlandstalig karakter ervan zoveel mogelijk gevrijwaard worden.

Als we gaan naar een eengemaakt jeugdbeleid met de Franse Gemeenschap, hoe ziet u dan de rol van de VGC? Hebt u al concrete afspraken gemaakt met minister Huytebroeck om onderhandelingen op te starten over de eenmaking van dat beleid? In welke tijdshorizon ziet u dat? In uw beleidsbrief staat dat er grondige verschillen bestaan tussen de Nederlandstalige en Franstalige jeugdsector in Brussel. Dat klopt. Op zich hoeft dat niet zo erg te zijn, maar als dat zo is, kan ik me inbeelden dat het streven naar één jeugdbeleid een heel complexe oefening zal worden. Kunt u een evaluatie en de resultaten geven van Urban Youth and Europe Day?

De voorzitter: Minister Smet heeft het woord.

Minister Pascal Smet: Een jeugdbeleid wordt in Vlaanderen gedefinieerd als het transversale en categoriale beleid dat erop gericht is jongeren op alle niveaus en aan alle beleidsdomeinen te laten participeren en te betrekken bij alle beslissingen die een impact hebben op hun leven, en dat zijn er nogal wat. Vlaanderen speelt op dat vlak een absolute voortrekkersrol in Europa, en het is niet toevallig dat onder mijn voorzitterschap van de Europese Raad dit jeugdbeleid model staat voor het toekomstige beleid van de Europese Unie en de aangesloten leden. Het zou vreemd zijn dat we, op een ogenblik dat we erin slagen om een gemeenschappelijk kader te creëren voor het jeugdbeleid in Europa, dit niet te doen in Brussel, waar de twee gemeenschappen samen de volle bevoegdheid uitoefenen.

Ik refereer ook graag aan de beleidsnota Brussel, waarin expliciet werd opgenomen dat samenwerking de sleutel is voor de toekomst en een gezamenlijk jeugdbeleidsplan van de Vlaamse en Franse Gemeenschap op maat van de Brusselse kinderen daartoe een instrument is. De ambitie is om de Vlaamse Gemeenschap in Brussel een volwaardige partner te laten zijn in het beleid dat ten goede komt van alle jongeren in Brussel. De ambitie moet zijn om de stem van jongeren te laten horen over alle domeinen die in het Europese kader aangereikt worden: educatie, sociale inclusie, werkgelegenheid, vrijwilligerswerk, gezondheid en sport en noem maar op. Onze ambitie moet zijn dat dit kader zowel voor de Franse als Vlaamse Gemeenschap in Brussel een gemeenschappelijk kader is dat gemeenschappelijke doelstellingen definieert, eerder dan de concurrentie te organiseren, een concurrentie waar de jongeren zelf niets aan hebben. Het is niet omdat er gemeenschappelijke doelstellingen zijn dat men ook altijd alles gemeenschappelijk moet uitvoeren. Uiteraard zal dat met de VGC en

nog andere partners gebeuren. Hoe meer betrokkenen, hoe beter. Het gaat dus verder dan een horizontaal jeugdbeleid.

Ik ben het absoluut eens met de vraagsteller als hij het heeft over het taalregime, hoewel we wellicht een onderscheid moeten maken tussen kinderen jonger dan 12 jaar en de jongeren die ouder zijn. Voor de kinderen jonger dan 12 jaar wordt het meer geleid. De oudere kinderen kiezen zelf al iets meer. Mijnheer Delva, ik heb in Brussel altijd een duidelijke lijn getrokken. Ik ben blij dat u nu op deze lijn zit. Ik herinner me nog discussies met de vertegenwoordiger van uw partij in het college. Dat was toen niet zo evident. Het verbaasde me trouwens. Er werden toen vragen gesteld in de VGC-raad. Ik heb altijd heel duidelijk gezegd dat Nederlands op dit moment een schooltaal, een instructietaal is, en geen knuffeltaal en dat we daarom het gebruik van het Nederlands moeten versterken buiten de strikt onderwijsgebonden tijdsbesteding. Toen ik nog Brussels minister was, heb ik dat bijvoorbeeld doorgevoerd, doorgedrukt in de WMKJ's. Dat was niet altijd evident. We wilden net dat de WMKJ's zich prioritair zouden richten op kinderen in het Nederlandstalig onderwijs. Ik stel nu vast dat er een consensus is om die lijn te volgen. Ik ben daar heel blij mee. Een paar jaar geleden was het echter niet evident om dat gedaan te krijgen.

Ik ben het er absoluut mee eens dat we het Brede Schoolconcept moeten behouden. Als we een gemeenschappelijk beleid voeren, zal dat ook meegenomen worden. Het is niet omdat men iets gemeenschappelijks doet, dat we het Nederlands plots niet meer belangrijk zouden vinden, wel integendeel.

We moeten het daar natuurlijk nog voort over hebben. Dat gaat stap voor stap, constructief. Ik zou het geen onderhandelingen noemen: we zijn geen staten die onderhandelen. We moeten gemeenschappelijke doelstellingen definiëren en dan plannen maken. We zullen nu eerst dat evenement van de Urban Youth and Europe Day evalueren, eind januari 2011. We zijn er nog niet zeker van of we het zullen doen, maar we streven ernaar in 2013 een groot colloquium te organiseren waarop jongeren in grootsteden centraal staan. Dat is een enigszins onderbelichte categorie, met specifieke beleidsuitdagingen. Ik heb dat ook op de agenda van de Europese raad van ministers van Jeugd geplaatst. Ik merk dat men daar in het verleden niet veel aandacht voor heeft gehad. Het is toch belangrijk dat we daar aandacht aan besteden. Een groot deel van de Europese toekomst groeit immers op in steden, in niet altijd gemakkelijke omstandigheden. We werken daaraan, met al diegenen die daarbij betrokken zijn.

Het voorzitterschap heeft heel wat positiefs teweeggebracht in Europa. Ik wil dat voortzetten. Ik geef een voorbeeld: de nieuwe Franse staatssecretaris voor Jeugd wil naar Vlaanderen en naar Brussel komen, om te zien hoe we omgaan met het jeugdbeleid. Ze is me tijdens de ministerraad speciaal komen zeggen dat ze die werkzaamheden had gezien en bereid was om dat te doen. Ook in Groot-Brittannië, Nederland en Duitsland bekijkt men dat met belangstelling. Ik vind het dan ook logisch dat, als Vlaanderen sterk staat ter zake, we dat ook in Brussel moeten proberen, samen met de Franse Gemeenschap.

Het klopt dat er een groot verschil is. De Franse Gemeenschap is momenteel enorm bezig met het reorganiseren van het jeugdbeleid op het vlak van organisatie en participatie, dus ik vind ook niet dat we moeten landen met een formeel samenwerkingsakkoord. We moeten goed bekijken hoe dat evolueert. Zelf vind ik het evident dat dit niet alleen gebeurt tussen de Vlaamse en de Franse Gemeenschap, maar dat we daar ook de VGC en andere partners ten volle bij betrekken. Dat is heel duidelijk ons standpunt.

De voorzitter: De heer Delva heeft het woord.

De heer Paul Delva: Minister, ik dank u voor uw antwoord. Daaruit maak ik op dat u gewoon probeert te verwezenlijken wat u in uw beleidsbrief een “actieve afstemming” van het beleid tussen de Franse en de Vlaamse Gemeenschap hebt genoemd.

Minister Pascal Smet: Ja. Laten we een doelstellingenkader maken voor een gezamenlijk jeugdbeleid. Ik kan het enigszins vergelijken met de open coördinatiemethode die de

Europese Unie hanteert en die ook Vlaanderen in het gelijkemansbeleid hanteert. Laten we nu ook eens voor het jeugdbeleid een dergelijke methode toepassen voor de Vlaamse Gemeenschap, de Franse Gemeenschap, de VGC en andere partners. Daarbij zouden we gemeenschappelijke doelstellingen afspreken, die ieder dan kan realiseren binnen zijn bevoegdheden, uiteraard in overeenstemming met het akkoord.

De heer Paul Delva: Dat is een goed antwoord op mijn vraag. Ik vroeg me af wat u precies bedoelde.

Minister Pascal Smet: Het is dus niet zo dat minister Huytebroeck en ikzelf beslissen wat iedereen moet doen. Dat zou dwaas zijn.

De heer Paul Delva: Dat stelt me gerust. Ik ben ook blij te horen dat de VGC daarin een belangrijke rol zal spelen, maar ik had niets anders verwacht. Ik ga volledig akkoord met uw opmerking dat er qua jeugdbeleid enorme stappen zijn gezet sinds Vlaanderen dat in eigen handen heeft. Het verheugt me te horen dat we een model kunnen zijn voor Europa. Dat verbaast me niet. Het Vlaamse jeugdbeleid wordt echt gewaardeerd in Europa. Er wordt naar gekeken. Internationaal scoren we zeer goed op dat vlak.

Al sinds mijn intrede in dit parlement ben ik ervan overtuigd dat we moeten inzetten op het ondersteunen van het Nederlands buiten de school. Kinderen horen immers weinig Nederlands op school, en thuis nog veel minder. De jongste jaren hebben een aantal partijen een ommezwaai gemaakt ter zake, wat ik trouwens volledig steun.

Minister Pascal Smet: Dat klopt. Zelfs bij Groen!.

De voorzitter: Het incident is gesloten.

■